
**Usmernenie
generálneho riaditeľa
Národného inštitútu vzdelávania a mládeže
č. 18/11/2025**

Podľa článku 4 ods. 2 písm. f) Štatútu Národného inštitútu vzdelávania a mládeže a článku 8 ods. 2 písm. f) bod 1 a článku 11 ods. 4 písm. f) Organizačného poriadku Národného inštitútu vzdelávania a mládeže (ďalej ako „NIVaM“) v platnom a účinnom znení a v záujme efektívneho a jednotného postupu pri tvorbe súťažných úloh predmetových olympiád a súťaží organizovaných NIVaM **vydáva** generálny riaditeľ NIVaM toto usmernenie **k tvorbe súťažných úloh predmetových olympiád a súťaží organizovaných NIVaM** (ďalej len „usmernenie“):

**Článok 1
Úvodné ustanovenia**

Toto metodické usmernenie upravuje postup osôb zapojených do procesu tvorby súťažných úloh predmetových olympiád a súťaží organizovaných NIVaM, formálne náležitosti súťažných úloh predmetových olympiád a súťaží (ďalej len „súťažných úloh“) a prácu s chemickými faktormi pri realizácii predmetových olympiád a súťaží.

**Článok 2
Súťažné úlohy**

- 1) Súťažnými úlohami sa rozumie odborne spracované zadania vytvorené pre ktorékoľvek súťažné kolo predmetovej olympiády alebo súťaže, ktorej organizačný poriadok schválilo Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).
- 2) Súťažné úlohy sú súborom autorských diel pozostávajúcich z vytvorenia textu súťažných úloh vrátane riešení a odpovedového hárku (ak ho súťaž používa) k súťažným úlohám, z vytvorenia recenzie súťažnej úlohy, vytvorenia prekladu súťažných úloh (ak je to potrebné), vytvorenia redakčných a korekčných úprav súťažných úloh a spracovanie súťažných úloh do súboru úloh pre konkrétne kolo predmetovej olympiády alebo súťaže.

**Časť prvá
Postup pri tvorbe súťažných úloh
Článok 3**

Osoby zúčastnené na procese tvorby súťažných úloh

Na procese tvorby súťažných úloh sa zúčastňujú osoby (ďalej len „zúčastnené osoby“):

- a. Predseda celoštátnej odbornej komisie predmetovej olympiády alebo súťaže (ďalej len „predseda“),
- b. Vedúci autorského kolektívu,
- c. Autor súťažných úloh (ďalej len „autor“),
- d. Recenzent súťažných úloh (ďalej len „recenzent“)
- e. Prekladateľ súťažných úloh (ďalej len „prekladateľ“)
- f. Korektor súťažných úloh (ďalej len „korektor“),
- g. Redaktor súťažných úloh (ďalej len „redaktor“).

**Článok 4
Zmluva o dielo a licenčná zmluva, proces tvorby súťažných úloh**

- 1) Osoby podľa čl. 3 písm. c) až g) vykonávajú svoju činnosť na základe zmluvy o dielo a licenčnej zmluvy (ďalej len „zmluva“), ktorá bude vystavená spravidla na 1 rok. Konkrétne úlohy (typ činnosti vzťahujúci sa ku konkrétnemu kolu, kategórii a predmetovej olympiáde alebo súťaži, ako aj časová dotácia na vytvorenie diela a hodinová sadzba a presný termín na dodanie diela) budú

špecifikované v prehľadnej tabuľke návrhov zmlúv o dielo, ktorú vyplní a pošle poverenému zamestnancovi predseda celoštátnej odbornej komisie alebo vedúci autorského kolektívu najneskôr do 30. septembra príslušného roku.

- 2) Za návrh a vystavovanie zmlúv zodpovedá príslušný zamestnanec Oddelenia podpory nadaných a talentovaných detí a mládeže (ďalej len „OPNTDM“). Príslušný zamestnanec OPNTDM na základe návrhu predsedu, alebo vedúceho autorského kolektívu¹, kontaktuje ostatné zúčastnené osoby a vyžiada si ich osobné údaje za účelom vytvorenia návrhu zmlúv, ktoré im zašle prostredníctvom elektronickej komunikácie na ich uvedené e-mailové adresy.
- 3) Zúčastnená osoba sa zoznámi so zmluvou, skontroluje si svoje osobné a kontaktné údaje uvedené v zmluve a elektronicou komunikáciou svoj súhlas potvrdí.
- 4) Príslušný zamestnanec OPNTDM následne zmluvu dvakrát (2) vytlačí a pripraví na schválenie generálnemu riaditeľovi NIVaM-u. Schválenú a podpísanú zmluvu v dvoch (2) rovnopisoch zašle prostredníctvom pošty, alebo kuriérskej služby zúčastnenej osobe.
- 5) Zúčastnená osoba po obdržaní zmlúv oba výťažky podpíše a jeden (1) z nich obratom zašle na adresu NIVaM-u (Národný inštitút vzdelávania a mládeže, OPNTDM, Hálova 6, 850 05 Bratislava).
- 6) Príslušný zamestnanec OPNTDM po doručení jedného (1) výťažku zmluvy podpísaného zúčastnenou osobou zabezpečí zverejnenie zmluvy v Centrálnom registri zmlúv.
- 7) Zmluva, ktorá nebude podpísaná oboma zmluvnými stranami a zverejnená v Centrálnom registri zmlúv nenadobúda platnosť ani účinnosť a zúčastnenej osobe nemôže byť vyplatená odmena.
- 8) Po nadobudnutí účinnosti zmluvy zúčastnená osoba zhotoví dielo, alebo jeho čiastkové plnenie a poskytne predsedovi alebo vedúcemu autorského kolektívu, ktorý tieto čiastkové plnenia diela sfinalizuje do konečnej podoby uceleného diela a následne jeho finálnu verziu v elektronickej forme zašle na e-mailovú adresu ulohy@nivam.sk.
- 9) Príslušný pracovník OPNTDM spätným e-mailom potvrdí prevzatie diela a zabezpečí jeho vyplatenie.

Článok 5

Predseda

- 1) Predseda je oprávnený poveriť tvorbou úloh vedúceho autorského kolektívu. V tomto prípade komunikuje s príslušným zamestnancom OPNTDM priamo vedúci autorského kolektívu. O poverení vedúceho autorského kolektívu je predseda povinný vopred prostredníctvom elektronickej pošty informovať príslušného zamestnanca OPNTDM.
- 2) V prípade predmetových olympiád a súťaží, ktoré majú určeného vedúceho autorského kolektívu predseda zodpovedá za:
 - a. výber, určenie a odvolanie vedúceho autorského kolektívu,
 - b. kontrolu činnosti vedúceho autorského kolektívu,
- 3) V prípade predmetových olympiád a súťaží, ktoré nemajú určeného vedúceho autorského kolektívu predseda zodpovedá za:
 - a. výber autorov, recenzentov, prekladateľov, korektorov a redaktorov,
 - b. výber súťažných úloh,
 - c. kvalitu dodaných diel a častí diel,
 - d. zostavenie návrhu honorárov pre autorov, recenzentov, prekladateľov, korektorov a redaktorov,
 - e. redakčné úpravy súťažných úloh,
 - f. doručenie finálnych súťažných úloh e-mailom príslušnému zamestnancovi OPNTDM riadne a včas.
- 4) V prípade, že predseda nesplní, resp. nemôže splniť požiadavku poverenia vedúceho autorského kolektívu tvorbou úloh, alebo v prípade, že vedúci autorského kolektívu neplní svoje povinnosti podľa svojej zodpovednosti, NIVaM si vyhradzuje právo poveriť tvorbou úloh, recenzií, prekladov, korektúry či redakčnou úpravou iného odborníka.

Článok 6

Vedúci autorského kolektívu

- 1) Vedúci autorského kolektívu je zodpovedný za:
 - a. výber autorov, recenzentov, prekladateľov, korektorov a redaktorov,
 - b. výber súťažných úloh,
 - c. kvalitu dodaných diel a častí diel,
 - d. zostavenie návrhu honorárov pre autorov, recenzentov, prekladateľov, korektorov a redaktorov,

- e. redakčné úpravy súťažných úloh,
- f. doručenie súťažných úloh príslušnému zamestnancovi OPNTDM riadne a včas.

Článok 7

Autor

- 1) Autor je zodpovedný za:
 - a. vytvorenie úloh, autorských riešení, zadaní, resp. testu v predpísanej forme a za použitia citácií zdrojov textov, tabuliek a obrázkov podľa článkov 13 - 17 tohto metodického usmernenia,
 - b. dodržiavanie určených termínov podľa čl. 12 tohto metodického usmernenia,
 - c. originalitu vypracovaných súťažných úloh,
 - d. dodanie diela predsedovi resp. vedúcemu autorského kolektívu riadne a včas.

Článok 8

Recenzent

- 1) Recenzent je zodpovedný za:
 - a. vytvorenie recenzií súťažných úloh v predpísanej forme podľa článkov 13 – 17 tohto metodického usmernenia, pričom za recenziu sa považuje recenzentský posudok obsahujúci návrhy a komentáre k jednotlivým úlohám alebo vyznačenie prostredníctvom sledovania zmien a komentármi priamo v recenzovaných úlohách,
 - b. dodržiavanie určených termínov podľa čl. 12 tohto metodického usmernenia,
 - c. dodanie diela predsedovi resp. vedúcemu autorského kolektívu riadne a včas.

Článok 9

Prekladateľ

- 1) Prekladateľ je zodpovedný za:
 - a. realizáciu prekladu súťažných úloh v predpísanej forme podľa článkov 13 – 17 tohto
 - b. dodržiavanie určených termínov podľa čl. 12 tohto metodického usmernenia
 - c. dodanie diela predsedovi resp. vedúcemu autorského kolektívu riadne a včas.

Článok 10

Korektor

- 1) Korektor je zodpovedný za:
 - a. vytvorenie korektúry súťažných úloh podľa článkov 13 – 17 tohto metodického usmernenia,
 - b. dodržiavanie určených termínov podľa čl. 12 tohto metodického usmernenia,
 - c. dodanie diela predsedovi resp. vedúcemu autorského kolektívu riadne a včas.

Článok 11

Redaktor

- 1) Redaktor je zodpovedný za:
 - a. redakčnú úpravu textu súťažných úloh alebo prekladu súťažných úloh podľa článkov
 - b. dodržiavanie určených termínov podľa čl. 12 tohto metodického usmernenia,
 - c. dodanie diela predsedovi resp. vedúcemu autorského kolektívu riadne a včas¹.

¹ V prípade, ak je redaktorom predseda, alebo vedúci autorského kolektívu, redakčnú úpravu zapracúva priamo do konečného znenia súťažných úloh a doručuje ich príslušnému zamestnancovi OPNTDM podľa čl. 5 ods. 3 písm. e), resp. čl. 6 ods. 1 písm. e).

Článok 12

Termíny na odovzdanie diela, časti diela

- 1) Finálne verzie úloh, riešení, prekladov, recenzií, redakčných úprav, korektúr pre jednotlivé súťažné kolá sa zasielajú v príslušnom školskom roku:
 - a. do 30. septembra pre kolá konané podľa termínovníka v mesiacoch október, november a december,
 - b. do 15. decembra pre kolá konané podľa termínovníka v mesiacoch január a február,
 - c. do 15. februára pre kolá konané podľa termínovníka v mesiacoch marec a apríl.
 - d. do 15. apríla pre kolá konané podľa termínovníka v mesiacoch máj a jún.
- 2) Úlohy, autorské riešenia a preklad do maďarského alebo slovenského jazyka (ak olympiáda má) sa zasiela naraz vo finálnom zrecenzovanom znení súťažných úloh vo formáte PDF.
- 3) V nevyhnutnom prípade návrh na prípadné zmeny autorov, recenzentov, prekladateľov, korektorov alebo redaktorov vyžadujúce si vystavenie nových zmlúv o dielo alebo zmeny pomeru vo vyplatení honorárov zasiela predseda, alebo vedúci autorského kolektívu najneskôr 4 týždne pred termínom zaslania diel podľa bodu 1.
- 4) Všetky materiály uvedené v čl. 12 sa posielajú elektronicky na e-mailovú adresu ulohy@nivam.sk, v prípade celoštátnych kôl zároveň aj na e-mailovú adresu príslušného zamestnanca OPNTDM (tajomníka)².

Časť druhá

Formálne náležitosti súťažných úloh

Článok 13 Titulná strana

- 1) Titulná strana sa uvádza na začiatku dokumentu.
- 2) Titulná strana vypracovaných súťažných úloh obsahuje:
 - a. Názov olympiády,
 - b. Ročník olympiády, školský rok (v tvare 20XX/20XX),
 - c. Kolo,
 - d. Kategória,
 - e. Časť (ak olympiáda má)
 - i. Uved'te, či ide o úlohy alebo autorské riešenia, alebo úlohy a autorské riešenia.
 - ii. Uved'te, ak ide o maďarskú verziu.
- 3) Titulná strana obsahuje hlavičku, ktorú je potrebné uvádzať aj v jazykových olympiádach
- 4) V nižších kolách (domáca príprava, školské, okresné a krajské) sa z ekonomických dôvodov nepoužíva samostatná titulná strana, ale na nej už pokračuje súťažný text.

Článok 14

Použitá literatúra a audiovizuálne zdroje

- 1) Zoznam použitej literatúry a audiovizuálnych zdrojov je umiestnený pred tirážou.
- 2) V zozname použitej literatúry a audiovizuálnych zdrojov sa uvádza zoznam publikácií a iných zdrojov, z ktorých boli použité texty, obrázky, fotografie, mapy, grafy a iné. Použitá literatúra a audiovizuálne zdroje sa uvádzajú v súlade s normou STN ISO 690.
- 3) Uvádzanie zoznamu použitej literatúry a audiovizuálnych zdrojov je v súťažných materiáloch povinné a zodpovedá zaň autor príslušnej úlohy.

² Príslušným zamestnancom OPM je spravidla tajomník celoštátnej odbornej komisie.

Článok 15

Tiráž

- 1) Tiráž sa umiestňuje na spodnom okraji poslednej strany dokumentu.
- 2) V tiráži sa uvádza:
 - a. Autor(i) - uvedie sa meno, priezvisko a tituly autora súťažnej úlohy,
 - b. Recenzent(i) – uvedie sa meno, priezvisko a tituly recenzenta súťažnej úlohy,
 - c. Prekladateľ – uvedie sa meno, priezvisko a tituly prekladateľa súťažnej úlohy,
 - d. Korektor alebo redakčná úprava – uvádza sa pri súťažných úlohách, pri ktorých sa vykonávali korekčné, a/alebo redakčné úpravy. Uvádza sa meno, priezvisko a tituly osoby, ktorá úpravy vykonala,
 - e. Presný názov celoštátnej komisie,
 - f. Vydavateľ – uvedie sa text „Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Bratislava“
- 3) Tiráž sa povinne uvádza aj v jazykových súťažiach, ako aj v maďarských jazykových mutáciách súťažných úloh vždy v slovenskom jazyku.

Článok 16

Formátovanie textu

- a. okraje strany: 2,5 cm z oboch strán
- b. font písma: Calibri
- c. veľkosť základného písma: 11
- d. riadkovanie: 1,5

Článok 17

Terminológia a označovanie názvov súborov

- 1) Pri tvorbe označenia elektronického súboru so súťažnými úlohami sa názov súboru skladá z nasledujúcich údajov:³
 - a. Označenie súťaže:
AJ – OAJ, B – BiO, D – DO, F – FO, FJ – OFJ, G – GO, CH – ChO, I – OI, IJ – ISO, L – OLP, SL – OSJL, M – MO, NJ – ONJ, P – PYT, PS – PSR – ORJ, SJ – OŠJ, T – TMF, TE – TO
 - b. Označenie súťažného ročníka:
dvojčíslo (napr. 04 – 4. ročník)
 - c. Označenie kola súťaže:
dp – domáca príprava, sk – školské, ok – okresné, kk – krajské, ck – celoštátne, mk – medzinárodné
 - d. Označenie súťažnej kategórie:
1, 2, 3, 4, A, B, C, D, E, EF, F, G, P3, P4, P5, P6, P7, P8, Z, Z5, Z6, Z7, Z8, Z9
 - e. Označenie časti súťaže alebo úloh (ak súťaž má):
pr – praktická, ex - experimentálna, te – teoretická, ústna – us, transformácia textu – trte, tvorba textu – tt, rečnícky prejav – repr
 - f. Typ zasielaného materiálu:
ul – úlohy, test, zadania, ri – riešenia, pok – pokyny, oh – odpovedové hárky
 - g. Školský rok:
dvojčíslo (vždy druhý rok z označenia školského roku)
 - h. Označenie verzia v maďarčine (ak súťaž má):
na konci názvu súboru malé písmeno m
- 2) V názve elektronického súboru sa nepoužíva diakritika.

Časť tretia

Práca s chemickými faktormi

Článok 18

- 1) Zúčastnené osoby sú v rámci jednotlivých kategórií predmetových olympiád a postupových súťaží povinné pripravovať a schvaľovať úlohy na jednotlivé kolá predmetových olympiád a postupových súťaží v súlade s platnou právnou úpravou na príslušnom úseku, najmä v súťažiach, v ktorých

prichádza ku kontaktu s chemickými faktormi.

- 2) Zúčastnené osoby sú povinné prihladiť pri tvorbe súťažných úloh najmä k metodickému pokynu vydanému Štátnym inštitútom odborného vzdelávania *Bezpečnosť práce s chemickými faktormi na ZŠ a SŠ*.

Článok 19

- 1) Ak NIVaM, alebo ním poverená osoba zistí po začiatku súťaže, že v rámci súťaže má dôjsť k práci so zakázanými faktormi, je povinná súťaž bez zbytočného odkladu ukončiť bez nároku na vyhlásenie náhradného termínu.

Článok 20

- 1) Ak NIVaM, alebo ním poverená osoba zistí, že súťažné úlohy vypracované zúčastnenou osobou obsahujú pokyny k práci s nebezpečnými chemickými faktormi, ktoré sú zakázané mladistvým zamestnancom podľa platnej legislatívy (Nariadenie vlády č. 286/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov: Nariadenie vlády č. 309/2010 Z. z. a Nariadenie vlády č. 105/2015 Z. z.), najmä uvedených v Prílohe č. 2, NIVaM si vyhradzuje právo vyhodnotiť túto skutočnosť ako porušenie zmluvy a dielo sa považuje, akoby nebolo odovzdané.
- 2) Za účelom podľa odseku 1 je NIVaM oprávnený overiť vhodnosť navrhnutých súťažných úloh z hľadiska plnenia bezpečnostných kritérií prostredníctvom posudku odborne spôsobilej osoby. Odborne spôsobilou osobou sa rozumie osoba, ktorá disponuje minimálne 5-ročnou praxou v predmetnej oblasti. Vyjadrenie tejto osoby je pre NIVaM záväzné. Negatívne vyjadrenie odborne spôsobilej osoby má za následok vyškrtnutie takejto úlohy z navrhovaného znenia úloh pre príslušné súťažné kolo.

Článok 21

V zmysle Nariadenia vlády č. 286/2004 Z. z. v znení Nariadenia vlády č. 309/2010 Z. z. a Nariadenia vlády č. 105/2015 Z. z., prílohy č.1 odsek 1.3, nariadenia EU z r.2023, je zakázané mladistvým pracovať s nasledujúcimi nebezpečnými škodlivými chemickými faktormi a ich vplyvmi, najmä práce:

- a) s látkami a zmesami, ktoré sú klasifikované podľa osobitného predpisu v týchto triedach nebezpečnosti a kategóriách nebezpečnosti s týmito výstražnými upozoreniami:
 1. akútna toxicita kategórie nebezpečnosti 1,2 alebo 3 (H 300, H 301, H 310, H 311, H 330, H 331),
 2. žieravosť/dráždivosť pre kožu kategórie nebezpečnosti 1A, 1B alebo 1C (H 314),
 3. horľavé plyny kategórie nebezpečnosti 1 alebo 2 (H 220, H 221),
 4. horľavé aerosóly kategórie nebezpečnosti 1 (H 222),
 5. horľavé kvapaliny kategórie nebezpečnosti 1 alebo 2 (H 224, H 225),
 6. výbušniny kategórie nebezpečnosti nestabilné výbušniny alebo výbušniny podtried 1.1 až 1.5 (H 200, H 201, H 202, H 203, H 204, H 205),
 7. samovoľne reagujúce látky a zmesi kategórie nebezpečnosti typu A, B, C alebo typu D (H 240, H 241, H 242),
 8. organické peroxidy kategórie nebezpečnosti typu A alebo typu B (H 240, H 241),
 9. toxicita pre špecifický cieľový orgán po jednorazovej expozícii kategórie nebezpečnosti 1 alebo 2 (H 370, H 371),
 10. toxicita pre špecifický cieľový orgán po opakovanej expozícii kategórie nebezpečnosti 1 alebo 2 (H 372, H 373),
 11. respiračná senzibilizácia kategórie nebezpečnosti 1 (H 334),
 12. kožná senzibilizácia kategórie nebezpečnosti 1 (H 317),
 13. karcinogenita kategórie nebezpečnosti 1A, 1B alebo 2 (H 350, H 350i, H 351),
 14. mutagenita zárodočných buniek kategórie nebezpečnosti 1A, 1B alebo 2 (H 340, H 341),
 15. reprodukčná toxicita kategórie nebezpečnosti 1A alebo 1B (H 360, H 360F, H 360D, H 360FD, H 360Fd, H 360Df),
 16. endokrinné disruptory kategórie 1 alebo 2 (EUH 380, EUH 381)

- b) s látkami a zmesami s rizikom chemickej karcinogenity uvedené v osobitnom predpise, ³
- c) s olovom a jeho zlúčeninami, ktoré sú absorbovateľné ľudským organizmom.

Časť štvrtá

Prechodné a záverečné ustanovenia

Článok 22

- 1) Toto metodické usmernenie nadobúda platnosť dňa 20. 11. 2025.
- 2) Účinnosťou tohto metodického usmernenia sa ruší *Metodické usmernenie č. 1/OPM/2022 k tvorbe súťažných úloh predmetových olympiád a postupových súťaží organizovaných Národným inštitútom vzdelávania a mládeže* zo dňa 1. 10. 2022.
- 3) Toto metodické usmernenie sa nevzťahuje na zmluvné vzťahy uzatvorené pred jeho účinnosťou.

V Bratislave dňa 18.11.2025

PhDr. Romana Kanovská, v.r.
generálna riaditeľka